

Vaso-vasostomie – hersteloperatie na sterilisatie bij de man

Doorgankelijkheid zaadleiders	2
Kans op zwangerschap	2
Operatie en complicaties	3
Littekenvorming	4
Standaardcontrole	4
Hernieuwde zaadtest na een jaar	5
Vergoeding	5
ICSI-technieken	5
Tot slot	6

In het verleden is er bij u een sterilisatieoperatie (vasectomie) verricht. U heeft besloten om die weer ongedaan te laten maken. Het is mogelijk om een hersteloperatie te laten uitvoeren. De hersteloperatie heet vaso-vasostomie. Het is een betrekkelijk eenvoudige operatie. Maar het vereist wel nauwkeurigheid en na de operatie de nodige rust. In deze folder wordt kort uitgelegd wat een vaso-vasostomie is en hoe deze operatie wordt uitgevoerd.

Doorgankelijkheid zaadleiders

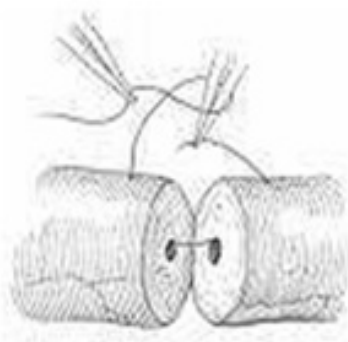
De operatie houdt in dat de afgesloten uiteinden van de zaadleiders weer opengemaakt worden en op hun doorgankelijkheid worden getest. Wanneer deze doorgankelijkheid tijdens de operatie duidelijk is, kunnen de beide uiteinden weer aan elkaar gehecht worden. Dit gebeurt met haardunne hechtingen, waardoor een kwetsbare aansluiting ontstaat. Hoe korter de periode tussen de sterilisatie en de hersteloperatie, en hoe jonger de partner, hoe beter de resultaten.

Kans op zwangerschap

Over het algemeen zijn urologen in staat om in 80 tot 100% van de gevallen de zaadleiders weer aan elkaar te zetten. Daarmee wordt ook een zaadlozing met zaadcellen weer mogelijk. Dit heet de 'patency rate'. Dit is niet hetzelfde als de kans op zwangerschap. Gemiddeld genomen is de kans op zwangerschap maximaal 40 tot 50%. De kans neemt af met het verstrijken van de jaren na de sterilisatie. Globaal is er in de eerste 5 jaren na de sterilisatie 85% kans op zaadcellozing en een kans op zwangerschap van 55%. In het tijdsbestek van 6 tot 15 jaren na de sterilisatie daalt de kans op zaadcellozing tot 60%, de kans op zwangerschap is dan 20%.

Operatie en complicaties

De operatie vindt plaats via 2 sneetjes in de balzak. Deze incisies zijn groter dan de incisies die destijds zijn gemaakt voor de sterilisatie. Bij deze procedure kan, zoals altijd bij een dergelijke operatie, een nabloeding of infectie ontstaan. De kwaliteit van de nieuwe aansluiting van de zaadleiders moet worden afgewacht, maar deze wordt doorgaans slechter als er complicaties optreden.

Een andere complicerende factor kan zijn dat u zich vroegtijdig teveel inspant (sport, lang staan, zwaar tillen). Deze belasting kan de kwaliteit van de nieuwe aansluiting beïnvloeden. De ingreep vindt plaats in dagbehandeling. Maar u moet daarna thuis tenminste één week rust houden en u slechts minimaal inspannen. Daarna mag u gaan belasten op geleide van de klachten en mogelijkheden.

Belangrijk

Ter voorbereiding op de operatie dient u één week tevoren de balzak te ontharen door middel van een tondeuze of ontharingscreme. Niet met een scheermes in verband met gevaar op wondjes.

4

Littekenvorming

Ook wanneer de operatieve procedure en het postoperatieve herstel voorspoedig verlopen, bestaat er een redelijke kans dat de nieuwe aansluiting na een jaar weer afgesloten is. Dit heeft te maken met de littekenvorming die in dit soort dunne buisjes een verstopping veroorzaken. Het is dan ook van belang om, zodra er bruikbaar zaad verkregen kan worden, te overwegen of u dit zaad wilt laten invriezen en bewaren voor later gebruik.

Standaardcontrole

Drie maanden na de ingreep moet u een zaadmonster inleveren voor de eerste controletest. Na deze test vindt een eerste poliklinische controle plaats. Het resultaat van de zaadcontrole wordt dan met u

besproken. Zonodig wordt er naar het operatiegebied gekeken. Maar als er geen klachten zijn, is dit niet noodzakelijk of van aanvullende waarde. Als er bij de zaadcontrole levende zaadcellen worden aangetroffen kunnen we spreken van een geslaagde operatie. De kwaliteit van het zaad kan dan echter nog te wensen overlaten, bijvoorbeeld het aantal zaadcellen. Vaak is de kwaliteit slechter wanneer het tijdsbestek tussen de sterilisatie en de hersteloperatie langer is dan 5 tot 10 jaar.

Die kwaliteit kan door frequente zaadlozingen en door afwachten nog verbeteren. Soms is er sprake van antilichaamvorming tegen de eigen zaadcellen, meestal wanneer de sterilisatie langer dan 10 jaar geleden is. Dan behoort het tot de mogelijkheden om het zaad te wassen en daarna kunstmatig te insemineren.

5

Hernieuwde zaadtest na een jaar

Doorgaans wordt geprobeerd op natuurlijke wijze een kind te verwekken. Als dit na 1 jaar niet succesvol is geweest, is het raadzaam een nieuwe zaadtest te laten uitvoeren. Zo kan eventuele verstopping door littekenvorming na de operatie worden uitgesloten. Deze verstoppingen zijn niet door lichamelijk onderzoek aan te tonen. U kunt dan een hernieuwde hersteloperatie overwegen.

Vergoeding

Wij maken u erop attent dat niet alle verzekeraars deze ingreep vergoeden. Houd er rekening mee dat u de ingreep zelf moet betalen.

ICSI-technieken

Het is van belang om meteen na de hersteloperatie en bij het verkrijgen van eventueel bruikbaar zaad te overwegen tot hoever u

wilt gaan. Met moderne technieken kan het zaad via een microscoop in een eicel worden geïnjecteerd. Deze aanpak heet ICSI: Intra Cytoplasmatische Spermatozo Injectie. Wanneer u deze technieken niet bij voorbaat wilt uitsluiten, kunt u het bruikbare zaad meteen laten invriezen. Kan dan later op natuurlijke wijze geen zwangerschap worden verkregen, dan kunt u alsnog gebruik maken van deze techniek. In principe zijn slechts enkele spermatozoën hiervoor nodig. Als u dit in de toekomst wilt, neem dan vroegtijdig contact op met een kliniek die deze behandeling verricht. U kunt daar dan ook het zaad aanbieden ter beoordeling en preservatie.

Tot slot

Deze brochure is een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek Urologie, tel. (0512) 588 811.